

Kagawa onderzoekt verder niet of het Woord en de sacramenten bediend worden in een bepaalde kerk volgens de instelling van Christus. Neen, hij let alleen op het feit, hoeveel er jaarlijks tot de kerk worden toegebracht. Met de kenmerken om de ware kerk te kennen houdt Kagawa zich geen oogenblik op. Het is voor hem slechts de vraag of de kerk zich met het praktische leven voldoende bezig houdt, of er werkracht genoeg in de kerk zit en of er voldoende uitbreiding geconstateerd kan worden.

Alweer moet het gezegd worden: Dan kan de kerknaam niet gegeven worden. Eerst moet worden nagegaan of het instituut der kerk wettig is naar Gods Woord en dan kan er over gehandeld worden of de evangelisatie-ijver en de zendingsdrang misschien versterkt moet worden, opdat aldus door den trouwen arbeid der kerk de prediking van Jezus Christus en dien gekruist, uitgedragen zou worden tot een getuigenis voor alle volken.

Kagawa heeft op verschillende plaatsen van het platteland landelijke evangelie-scholen. Op deze scholen wordt onderwijs gegeven in maatschappelijk werk en in den tuinbouw, maar toch ook in de hoofdzaken van de „christelijke” leer. Degenen die deze scholen bezocht hebben moeten vervolgens op de dorpen waarheen zij terugkeeren predikers zijn van het evangelie, opdat Japan voor Christus mag worden gewonnen. Indien Kagawa zijn evangelisten evenwel onderwijst over de hoofdzaken van de Christelijke religie zooals boven werd aangegeven, dan kan er niet van dit werk geluigd worden dat het metterdaad kerkbouwend is. In den grond van de zaak zijn kerkverachters en kerkverwoesters al degenen, die leeren dat de kerk enkel is een groep van menschen, naast vele andere groepen.

De actie voor de Koninkrijk-Gods-beweging, een beweging, door Kagawa in nauw contact met onderscheiden christelijke kerken geleid, voert tot motto: O God, doe Uw kerk herleven en begin met mij!

Zal dit kunnen geschieden dan hebben al de leden van deze beweging ook dagelijks te bidden: Uw koninkrijk kome! Dat is, naar de prachtige uiteenzetting van onzen Catechismus: Regeer ons alzo door Uw Woord en Uwen Geest, dat wij ons hoe langer hoe meer aan U onderwerpen!

En deze bede wordt juist gemist!

H.-K.

H. M.

UIT DE SCHRIFT

De overste dezer wereld komt.

Ik zal niet veel meer met u spreken, want de overste dezer wereld komt, en heeft aan Mij niets. Joh. 14:30.

Nog altijd zit de Heere Jezus met Zijn discipelen aan den Paaschmaaltijd: nog altijd is Hij bezig hen te troosten over Zijn naderend heengaan en hen in te lichten aangaande de betekenis van Zijn lijden. Maar, het wordt tijd, dat de maaltijd afgebroken wordt: immers, de Heere Jezus weet, wat er straks geschieden gaat. Elk oogenblik kan Judas, die Hem verraden zal, met de krijgsknechten komen om Hem gevangen te nemen. En daarom, Hij waarschuwt Zijn discipelen: Ik zal niet veel meer met u spreken, het is haast gedaan, nog een oogenblik en Ik zal gevangen genomen worden, nog een oogenblik en het hoogtepunt van Mijn lijden gaat aanbreken. Dat is de bedoeling van Zijn spreken, maar Hij zegt het met andere woorden: Hij zegt niet: Ik zal verraden worden, maar: de overste dezer wereld komt.

Ja, de Heiland heeft heel goed geweten, wie er de hand heeft in Zijn lijden. Het is niet alleen Judas, die Hem verradt, het zijn niet alleen de overpriesters en Schriftgeleerden, die Zijn dood willen, achter dien Judas, achter de overpriesters en Schriftgeleerden, achter het volk, achter Pilatus en Herodes staat de Satan, staat zooals de Heere hem hier noemt, de overste dezer wereld, die al die menschen tot zijn werktuigen maakt en die den dood van den Heere Jezus wil.

De overste dezer wereld komt, het lijden van den Christus is ook een strijd tegen den overste dezer wereld, en de Heere heeft dat geweten, Hij heeft de hand van Satan gezien.

De overste dezer wereld had tegen Hem gestreden, zoodra de belofte van den komenden Messias aan Adam en Eva was geopenbaard. Hij had op allerlei manier de geboorte van den Messias willen verhinderen, het volk van den Messias willen vernietigen, Zijn stamhuis willen uitmoorden. Het gansche Oude Testament is vol van satanische grepen om de geboorte van den Christus te verhinderen.

Maar het was hem niet gelukt, de Christus werd geboren. Maar daarom zal hij nu probeeren, en hij zal het doen met al zijn macht, te belemmeren, dat Hij Zijn Messiaswerk verricht. Dies verzocht hij Hem tot drie malen toe in de woestijn, dies overreedde hij Petrus om den Heiland van Zijn

lijden af te houden, dies gaf hij Judas in, den Meester te verraden en voer hij in hem, opdat het satanische plan ten uitvoer zou gebracht worden.

Dit en nog veel meer deed hij. Maar nog heeft hij al zijn kracht niet ontplooid, nog heftiger zal hij strijden en den Christus benaauwen.

De Heere heeft geleden van het begin Zijner menschwording af, maar inzonderheid aan het einde Zijns levens — dat gaat nu komen, dat is nu zeer nabij. Jezus weet het: de ure is nu gekomen, dat de ontzaglijke toorn Gods tegen de zonde zich over Hem ontlasten zal, dat de wereld-machten zich tegen Hem zullen verzamelen, dat Hij van allen verlaten zal worden, en ook is nu de ure gekomen, dat de satan Hem bestrijden zal, tot op het hoogste toe. Bij dat alles, de ondraaglijke last van Gods toorn, de vijandschap der wereld, de verlatenheid van allen, zal ook nog komen de strijd tegen satan. Straks is er Gethsemane en straks is er Golgotha en straks zullen alle helle-machten zich tegen Hem vergaderen, de overste dezer wereld zal komen, om indien het mogelijk ware, den Christus te verslaan.

Maar heeft aan Mij niets... zoo gaat de Heere verder tot troost der verkorenen. Ik ben van alle zonde vrij, in Mij is geen aanknopingspunt, aan Mij heeft hij geen houvast om Mij ter dood te brengen. Als Ik niet wilde, zou hij Mij niets kunnen doen, Ik ben immers van alle zonde vrij. Satan heeft niet het minste recht op Mijn ziel. Ja, Ik zal hem tegemoet gaan, en strijden en Mij laten benaauwen en Mijn verzenen laten vermorzen, maar aan Mij heeft hij niets, Ik doe het alles voor u, voor Mijn schapen, voor wie Ik Mijn leven wil zetten.

...

Nog heerscht satan en nog ontplooit hij zijn kracht. Maar we hebben met een overwonnen vijand te doen. Zijn sterkte is wel groot en onze kracht is wel zeer klein, maar we weten, dat hij kwam tegen den Christus en verslagen werd, tot verdoens toe. En wel zijn we angstig... maar door het geloof weten wij, dat zelfs, al hadden we met den satan in eigen persoon te doen, en daarvoor zijn wij te onbelangrijk, maar, zelfs, al hadden we maar niet met zijn trawanten, maar met hem te doen, we met een overwonnen vijand te doen hebben en in Christus heeft hij ook aan ons niets.

En nu, we bedriegen ons niet. We realiseeren ons zeer duidelijk, dat hij de overste dezer wereld is en dat hij de wereld mobiliseert en dat we elk oogenblik in grooten nood zijn, en dat wij zeer zwak zijn, en dat wij o zoo vaak vallen, maar nochtans, de waarheid aandurvende van zijn komen tot ons in zijn trawanten en in de wereld, zeggen we: al zie ik zelfs een leger mij omringen, nog vrees ik niet, ik verlaat mij op den Heer. Die hem geslagen heeft, hij heeft ook aan mij niets.

M.

M. Vr.

KERKELIJK LEVEN

Iets over de gemeenschap der heiligen.

Over de gemeenschap der heiligen wordt in den laatsten tijd misschien minder geredeneerd dan het lijkt. Zeker, er wordt heel veel geredeneerd van een zeker begrip uit, dat men heeft inzake de gemeenschap der heiligen. Maar dat begrip zelf wordt dan zeer vaak zonder verdere discussie als bekend verondersteld, en onwillekeurig aan anderen opgedrongen. Velen zijn zoo hartgrondig overtuigd, dat hun opvatting omtrent wezen en doel der gemeenschap der heiligen de zuivere is, dat ze anderen, wier daden uit een ander begrip in dezen opkomen, dikwijls rondweg de bokken in den schapenstal van Christus durven noemen, of, wat in hun mond nog erger klinkt: de wolven.

Vandaar dan weer velerlei zonde tegen dien God, die ons de gemeenschap der heiligen geschonken heeft, en die ons door de genade van deze schenking nu voorts verplicht, ons leven daarnaar te richten, in den dienst der dankbaarheid.

Het is daarom goed, steeds opnieuw ons af te vragen, wat die gemeenschap der heiligen nu eigenlijk wel is. Men kan dit begrip gemeenschap filosofisch uitwerken, maar men kan het ook dien inhoud toekennen, welke de Schrift er in legt, zoodra men maar Schrift met Schrift vergelijkt. Dit is binnen de kerk de eenig juiste manier, en bij getrouwe hanteering daarvan wordt a.m. de filosoof ingesloten, niet uitgesloten.

We laten ook elk onderzoek omtrent de betekenis van het woord in het grijs verleden hier rusten. De historie van het ontstaan der Twaalf Artikelen, waarin de gemeenschap der heiligen beleiden wordt, is nog veelszins duister. Ditzelfde geldt ook van de oudste interpretatie van dit begrip „gemeenschap der heiligen”. Men kan gevallen aantreffen, waarin de Grieksche term, die bij ons vertaald werd als „gemeenschap der heiligen” (d.w.z. der heilige menschen), werd opgevat als: gemeenschap aan de heilige dingen; waarbij met name aan de sacramenten te denken valt. Ook de Kerk wordt reeds zeer vroeg als gemeenschap der heiligen aangediend. Er bestaan klassieke formules, waarin de

belijder verklaren moet, dat hij in de Kerk de gemeenschap der heiligen denkt te verkrijgen. Andere „verklaringen” gaan we nu maar voorbij.

Men ziet het: de interpretatie van dit artikel is reeds vele eeuwen lang onzeker. In dezen is er niets nieuws onder de zon. Want wie weet niet, wat velen vandaag zoo al maken van dit artikel? Hier is er een, die het probleem niet verder uitwerkt dan tot den eisch, dat men koopen zal bij de winkeliers van het kerkinstituut, waar men zelf bij hoort. Ginds is er een, die in naam van de gemeenschap der heiligen het polemiseren in de Kerk wil verbieden, of althans alle polemische redactie verlangt in den salonstijl; en over het spreken heeft hij zooveel zorg, dat hij zelfs vergeet, het zwijgen te toetsen aan Gods wet; of het moest dan zijn het zwijgen over zijn eigen lievelingsthema's. In de onmiddellijke nabijheid van dezen tweede staat er dan een derde te betoogen, dat de gemeenschap der heiligen met name geoefend dient te worden in het zoeken van contact tusschen gelijkgezinde zielen, waarbij dan „religieuze” onderwerpen de gesprekstof hebben te vormen.

Al dergelijke opvattingen laboreeren aan het gebrek, dat ze zich verwijderen van de oorspronkelijke betekenis, die de Kerk aan het woord gehecht heeft, dat ze het „probleem” „benaderen” van den buitenkant, dat ze het op een gevaarlijke wijze verengen, en vooral: dat zij de gemeenschap der heiligen zien als een ding, dat menschen moeten „maken”. Naar hun meening kan de gemeenschap der heiligen verdwijnen, wanneer het n.l. den menschen niet meer betreft, haar te oefenen.

Tegen deze opvatting past protest. Het is met de gemeenschap der heiligen niet anders gesteld dan met het „stuk” der Kerk, en met elk ander geloofsartikel der apostolische belijdenis. Al die artikelen toch zijn geloofs-inhouden. En dit brengt alvast deze consequentie mee, dat wij het begrip niet mogen opbouwen uit hetgeen voor oogen is, uit hetgeen wij „van” de gemeenschap (pelijheid) „ervaren”, doch alleen uit wat God geopenbaard heeft. Wie zijn mond opendoen wil om in de gemeenschap der heiligen daarover te spreken, die zette een wacht voor zijn lippen, opdat hij niet „uit zijn hart” spreke, hetgeen in de taal der profeten de wortelzonde heet van de valsche profetie. Elk woord over de gemeenschap der heiligen zij ontleend aan de Heilige Schrift.

Raadpleegt men nu de Schrift, dan blijkt in haar onderwijs voorop te staan, dat de gemeenschap der heiligen niet afhankelijk is van ons, en geen creatuur van menschen is, doch een schepping van God. Of wij het willen of niet willen, doet er op het oogenblik niet toe: de gemeenschap der heiligen bestaat nu eenmaal. Ze is geschapen door God, die nog elken dag in Christus en door den Heiligen Geest daaraan werkt, doordat Hij den wind laat waaien, die blaast waarheen hij wil: den wind, welks geluid wij wel hooren, maar van wien wij niet weten vanwaar hij komt, noch waar hij heengaat. Overal waar God Christus' gerechtigheid iemand toerekent, en waar de Heilige Geest het wonder werkt der wedergeboorte, waaruit Hij dan straks geloof en bekeering als vruchten voort laat komen, overal waar Hij soeverein-vrijmachtig aldus vóór-gaat, sticht God de gemeenschap der heiligen. En omdat Hij dit doet, daarom worden gij en ik door dit doen Gods verplicht. Als God tot één maakt, dan hebben wij, niet aan de hand van onze eigen indrukken of sympathieën, doch naar den maatstaf van Zijn geschreven Woord dit werk Gods op te merken, om nu, zelf door genade tot Zijn mede-arbeiders gemaakt, dan ook met Hem de eenheid in onze eigen daad te erkennen en ons leven er naar in te richten.

In deze opvatting staat dus het werk Gods voorop. En het onze heeft te volgen. Zóó te volgen, dat alle eigenwillige godsdienst, ook in de afgrenzing van het „terrein” en van de manieren van oefening van de gemeenschap der heiligen, wordt gehaat en ontvoden.

Deze voorop-plantsing van het werk van God is, ook methodologisch gesproken, de vrucht der bekeering geweest, welke God in den Reformatie-tijd gewrocht heeft in het leven van Zijn strijdhare helden. En Hij heeft in deze bekeering wonderen gedaan, door het hart der zonen te bekeeren tot het hart der vaderen. Hij heeft het „samen-klinken” van de kerkleden, los van de Schrift, daardoor gebroken, gelijk Hij het ook eens deed in de dagen van Hand. 5, toen Hij door het oordeel over Ananias en Saffira de verschrikkelijkheid van de gemeenschap der heiligen in haar binding aan het Woord vervaarlijk sterk weer heeft geopenbaard. De opvatting, die onder de Reformatoren weer tot eere gekomen is, werd zoo tot een triomf van den Heiligen Geest. Er kwam weer een breuk met alle mystische gemeenschapstheorieën, die vóór en in den Reformatie-tijd zooveel kwaad hadden gedaan. Tegenover alle „mysterisch” „kerk”-leven kwam weer het zuivere kerkbegrip naar voren toe. Tegen de Roomsche sacramentale en de vergoddelijking der hiërarchie kwam weer tegelijk met de gemeenschap der heiligen ook het a.m.t. aller geloovigen bevend vragen om zijn lastbrief, uit de hand van God te ontvangen.

Het is een lust, te lezen wat in dien tijd van gereformeerde zijde geschreven is over de gemeenschap der heiligen. Veel ware te noemen, maar wij beperken ons tot Bastingius en tot onzen Catechismus.

Jeremias Bastingius, die met de coryphaeën van de tot rust gekomen Reformatie persoonlijk kennis gemaakt heeft, en die van de opstellers van onzen Catechismus theologisch onderwijs genoten heeft, heeft over de gemeenschap der heiligen prachtige dingen gezegd. Prof. Dr F. L. Rutgers gaf in 1883 de van zijn hand gekomen „Verclaringe op den Catechisme der Christelicker reli-

gie”, naar weer uit. De voorop plantsing van onzen Catechismus woorden „qualiteyt”, „vóór dat in meente Gods moet, maar gemeenschap duen, maar

Deze lijn toeg door „gers”? Die van Christus ter sprake Christi a wil niet houdt Hij voor. En z „steer”, die in de sche met gelijki een vrucht

Dit wat. En die „ Ook hier niet wat „voelen”, den. Het i

„Tand vergeleken geren eens zijn gehuy burgerschap

Maer in Heiligen o ben de wt Heere alle llike ende met den V tweeden, I ghemeyne wterlike linge diens

Deze ech te heter w producten der mystie volgende d

Wie

We hebl lten staan wie proeft die hier a schap” zoe stelt God voorafgegn op het we maar bij den Geest zich om h uit, waar e begenadigt of God de te schenke blick, en making v waagt mer heet dan d Bastingius zekerheid tje den ste Bastingius toe, en zie rechten va de gemeer de subline aan de ge beganen g en op elke